Megtartotta emeritusi székfoglalóját Martonyi János

2014. november 30.

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának professzora, Martonyi János 2014. november 28-án tartotta emeritáló előadását a Rektori Hivatal épületében. Hazánk korábbi külügyminisztere megköszönte, hogy őt kérték fel az első emeritusi székfoglaló előadásra, hiszen egész pályafutása során Szegedet érezte „a lényegnek”.

Cikk nyomtatás Link küldés Tetszik 0 Tweet

Paczolay Péter, az SZTE ÁJTK tanszékvezető egyetemi tanára, az Alkotmánybíróság elnöke üdvözölte *Martonyi Jánost*, és röviden ismertette kollégája tudományos és gyakorlati tevékenységeit. Már e tömör áttekintésből kiviláglott, hogy kétségtelenül érdemes a professzor az emeritus címre (a professor emeritus egy kitüntető cím, amellyel a hetven év feletti professzorok kiemelkedő munkásságát ismerik el, azonban ez a titulus nem jelent nyugalomba vonulást, mivel az egyetem továbbra is igényt tart az adott tudós munkájára az oktatás és a kutatás színvonalának emelése céljából). A Szegedi Tudományegyetem mellett oktatott az ELTE-n, és külföldi egyetemek vendégprofesszora volt. Az 1997-ben Szegeden alapított Nemzetközi Magánjogi Tanszéket 2010-ig vezette, és számos tudományos munka szerzője. Gyakorlati karrierje során rengeteg vezető tisztséget töltött be, a legkiválóbbakat említve; külügyminiszter, külkereskedelmi főosztályvezető, miniszterhelyettes és külügyminisztériumi nagykövet.
Noha Martonyi professzor is készült önéletrajzzal, ilyen bevezetés után feleslegesnek látta elmondani: a nemzetközi gazdasági jogról több érdekességgel tud szolgálni a hallgatóságnak. Fontos látni, hogy ennek a hátterében alakító tényezőként ott van a politika, a gazdaság, a geopolitika, a kultúra, a civilizáció és az ideológia is; épp ezért nem lehet univerzális, globális rendszert létrehozni. Viszont figyelmen kívül se lehet hagyni. Az ország, mely nem látja át a nemzetközi gazdaság működését, mozgatórugóit, azt folyamatosan külső sokkok érik. Ha egy államban a külpolitika a belpolitika részéve válik, az veszélyes: természetesen fontos a belső szilárdság, ellenálló képesség, de ha nem látják előre az országhatáron kívülről érkező hatásokat, akkor ez a vakság az egzisztenciális létet veszélyezteti. Márpedig a külpolitika elsődleges célja a biztonság megteremtése – fejtegette.

(/site/upload/2014/12/141128martonyi50.jpg)
Megtartotta emeritusi székfoglalóját Martonyi János - GALÉRIA

A stabilitás elérésére több út is kínálkozik: az egyik a szomszédos államokkal ápolt jó kapcsolat, esetleg a nagy területek birtoklása, mely történelmileg igazoltan hatásos védekezési mód. A másik az oltalmat kínáló szövetségi rendszerbe való belépés, ennek alapja a tagok értékrendi összhangja. Martonyi János szerint ez az összhang a legfontosabb választási szempont. A globális veszélyek, lásd terrorizmus, nukleáris háború, klímaváltozás, környezetszennyezés és makrogazdasági sokkok (válságok) persze e rendszereket is fenyegetik. A legnagyobbnak ítélt veszély, az egyenlőtlenség pont a nagy kiterjedésű, gazdaságilag jelentős országokra: Kínára, Oroszországra, Brazíliára leselkedik főként.
A makrogazdasági problémák globálisan hatnak, a legutóbbi gazdasági világválságot még most is nyögjük – folytatta. Mivel mindenkit érint, logikus lenne globális intézményrendszert létrehozni. Az első ilyen kezdeményezés a 19. század második felében indult el a gazdaságban, szabályozták például a nemzetközi áruszállítást, szabadalmaztatási jogot. A rendszer az első világháború miatt összeomlott. Senki a történelemben nem tudott egész világot átfogó egyeduralmat kialakítani, még az USA se volt sose egyedüli, domináns hatalom: a multipolaritás végig fennáll.
Az 1947-ben létrejött „EU-ős” kezdeti gyengesége, kis mérete, nemzetközileg kevéssé elismert volta nagyon gyorsan változott. Megszűnt az „ideiglenes” jellege, keményebb szabályrendszere lett, és most már a gazdasági, kereskedelmi kérdéseken kívül emberi jogi területekre is próbálják kiterjeszteni. Azt sosem szabad viszont figyelmen kívül hagyni, hogy a világ plurális, képtelenség egységes rendszerbe gyömöszölni. A legjobb megoldás, ha elfogadjuk és megértjük egymást.
Martonyi János ezt a tanulságot fogalmazta meg országunknak: a világot próbáljuk megérteni és követni. Meg kell találnunk, hova tartozunk: Magyarország a Nyugathoz, hiszen az érdekeink és az értékeink egybeesnek. Már csak az adottságainkat kell harmonizálni.

SZTEinfo – Szalai Anna

Korábban írtuk:
Nemzetközi témájú előadásokat tart Martonyi János professor emeritus (/sztehirek/2014-november/nemzetkozi-temaju?folderID=26248&objectParentFolderId=19355)